

Andersson Elffers Felix

Transitieplan
bemiddeling
interlandelijke adoptie

Oktober 2023

Inhoud

1. Achtergrond en methode	3
2. Overdracht landencontacten	8
3. Overdracht lopende dossiers	12
4. Overdracht follow-up rapportages	24
5. Overdracht afgesloten dossiers	34
6. Kennisoverdracht	42
7. Overdracht systemen	48
8. Samenhang, sturing en risico's	53
Bijlage: Globaal tijdspad	57

1. Achtergrond en methode

Achtergrond en vraag | AEF schrijft een plan voor de transitie naar één centrale bemiddelingsorganisatie

Achtergrond

Op 11 april 2022 heeft Minister van Rechtsbescherming de Tweede Kamer geïnformeerd over de toekomst van Interlandelijke adoptie. Hierbij is onder meer de keuze gemaakt dat de bemiddeling bij interlandelijke adoptie wordt belegd bij één organisatie. Deze bemiddelingsorganisatie wordt ingericht met inachtneming van de aanbevelingen van de commissie Joustra¹ en eerder onderzoek van AEF².

Er komt in het nieuwe stelsel één Centrale Bemiddelingsorganisatie, genaamd Interlandelijke Adoptiebemiddeling Nederland (IAN). Dit betekent voor de huidige vergunninghouders dat hun vergunning niet meer wordt verlengd na 2025.

In de kamerbrief van 2 november 2022 heeft de minister vermeld dat de Centrale Autoriteit (CA) besloten heeft de adoptierelatie met zes herkomstlanden/gebieden voort te zetten³: de Filipijnen, Hongarije, Lesotho, Taiwan, Thailand en Zuid-Afrika. Op 16 maart 2023 werd bekend dat ook met Portugal de relatie wordt voortgezet. Met Bulgarije wordt de adoptierelatie nog heroverwogen.⁴ Met acht andere landen

wordt de relatie afgebouwd. Het gaat om VS, China, Slowakije, Tsjechië, Peru, Colombia en Burkina Faso. Met Haïti is de relatie inmiddels beëindigd.

Vraag

De transitie van vier vergunninghouders naar één centrale bemiddelingsorganisatie is een omvangrijk proces. Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft AEF gevraagd om onafhankelijke ondersteuning te bieden bij de transformatie van de huidige vier vergunninghouders naar één vergunninghouder (IAN).

JenV heeft AEF gevraagd een transitieplan op te stellen voor de afbouw van de vier vergunninghouders voor interlandelijke adoptie en overdracht van kennis en kunde naar de CBO.

¹ Rapport Commissie onderzoek interlandelijke adoptie, 2021.

² Herontwerp Stelsel Interlandelijke adoptie – Verkenning publiekrechtelijk stelsel. AEF, 2021.

³ Kamerbrief over voortgang verandering interlandelijke adoptie en onderzoek binnenlandse adoptie. November 2022

⁴ Ten tijde van het schrijven van het transitieplan is nog onbekend of deze relatie al dan niet voortgezet wordt.

Scope van de opdracht | We werken het plan uit in zes werkstromen

In dit transitieplan is opgesteld aan de hand van zes werkstromen, die geïdentificeerd zijn in de werkconferentie met betrokken op 22 februari 2023¹:

1. Overdracht van landencontacten

2. Overdracht van lopende dossiers

3. Overdracht van follow-up rapportages

4. Overdracht van afgesloten dossiers

5. Kennisoverdracht

6. Overdracht van systemen

Daarnaast kijken we naar de samenhang tussen onderdelen van de transitie, de bijbehorende governance en de risico's.

Buiten scope

De vraag richt zich op de transitie van vier vergunninghouders naar één bemiddelingsorganisatie. Dit betekent dat we ons *niet* hebben gericht op het opbouwen van de centrale bemiddelingsorganisatie (IAN), het wetgevingstraject en de opbouw van het expertisecentrum. Wel hebben we aandacht gehad voor de samenhang tussen de verschillende thema's.

De individuele afbouw van de huidige vergunninghouders, inclusief de afbouw van landencontacten in landen waarmee de relatie wordt beëindigd, maakt ook geen onderdeel uit van het plan. Dat geldt ook voor de financiële afwikkeling van de huidige vergunninghouders. Het ministerie van JenV en de vergunninghouders maken hier waar nodig separaat afspraken over.

¹ De werkconferentie vond plaats op 22 februari 2023 te Utrecht (AEF). Aanwezigen waren werkzaam voor het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), FIOM, Expertisecentrum interlandelijke adoptie (INEA), De Nederlandse Adoptie Stichting (NAS), Wereldkinderen, A new way (ANW), Meiling, IAN (Kwartiermaker Berenschot), Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Methode | We spraken de meest betrokken belanghebbenden

We voerden gesprekken met betrokkenen

In de periode mei-juni 2023 heeft AEF gesproken met betrokkenen, waarin we als onafhankelijke partij de wensen over de afbouw van de huidige vergunninghouders en overdracht naar IAN inventariseerde.

We deden een schriftelijke uitvraag

Om zicht te krijgen op de omvang van de overdracht vroegen we gegevens uit over de verplichte follow-up rapportages per land, het aantal lopende dossiers per land en de inrichting van de accreditatie per land. Deze gegevens werden (grotendeels) verstrekt door de vier vergunninghouders.

We identificeerden de wensen

Per onderwerp brachten we de wensen van de betrokkenen in kaart; we leggen de verschillende opties in dit transitieplan op tafel.

We hielden een bestuurlijke sessie

Het conceptrapport is besproken in een bestuurlijke sessie op 28 augustus 2023, waarbij JenV, de CA, de kwartiermaker van IAN en de bestuurders van de vergunninghouders aanwezig waren.

Onderstaande partijen deelden informatie:

- Ministerie van Justitie en Veiligheid (beleid)
- Ministerie van Justitie en Veiligheid (centrale autoriteit)
- Kwartiermaker IAN
- Huidige vergunninghouders
 - Wereldkinderen (WK)
 - Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)
 - Meiling
 - A new Way (ANW)
- Expertisecentrum interlandelijke adoptie (INEA)
- FIOM
- Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

Doel transitieplan | Het plan moet duidelijkheid en transparantie bieden

Doel transitieplan

Dit transitieplan draagt bij aan de transitie van vier vergunninghouders voor de bemiddeling bij interlandelijke adoptie naar één centrale bemiddelingsorganisatie (IAN).

Dit transitieplan heeft als hoofddoel om alle betrokkenen **duidelijkheid** te geven over het transitieproces. Het plan ondersteunt bij het **transparant** maken van dit proces.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de overdracht van landencontacten. Vervolgens bespreken we de overdracht van lopende dossiers naar de centrale bemiddelingsorganisatie in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat in op het overdragen en beleggen van follow-up rapportages. Vervolgens beschrijven we de overdracht van de afgesloten dossiers in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 gaan we in op de overdracht van kennis, en hoofdstuk 7 betreft de overdracht van systemen. Ten slotte laten we de samenhang met aanpalende projecten, risico's en sturing in hoofdstuk 8 zien.

2. Overdracht landencontacten

Toelichting overdracht landencontacten | Achtergrondinformatie

- Belangrijk in het werk van een bemiddelaar is een goed contact met de landen van herkomst.
- Het contact met landen van herkomst is voor al het werk van een bemiddelaar, en daarmee ook voor alle onderdelen van dit transitieplan (overdracht lopende dossiers, dossiers met follow-up rapportages en dossiers die afgesloten zijn), van belang.
- De contacten met landen van herkomst liggen momenteel bij de vier huidige vergunninghouders, één voormalig vergunninghouder en de CA.
- Het gaat in het licht van de transitie naar IAN onder meer om contacten met landen waarmee de samenwerking wordt voortgezet (Filipijnen, Hongarije, Lesotho, Taiwan, Thailand, Zuid-Afrika en Portugal).
- Ook voor de landen waarmee de relatie wordt afgebouwd (China, VS, Burkina Faso, Haïti, Colombia, Peru, Slowakije en Tsjechië) of de relatie reeds beëindigd is (zoals Mongolië, Sri Lanka en Nigeria) moeten contacten worden overgedragen met het oog op de follow-up rapportages.

Wie heeft welke landencontacten?

Organisatie	Landen relatie voortzetten	Landen relatie afbouwen	Landen relatie beëindigd
ANW	Lesotho (evt. Bulgarije)	VS	N.v.t.
NAS	Hongarije, Zuid-Afrika, Portugal	Haïti, Peru en Tsjechië	Sri Lanka, Nicaragua, Mongolië.
WK	Filipijnen, Thailand, Zuid-Afrika	Burkina Faso en Colombia	China en Ethiopië
Meiling ¹	Taiwan	China	N.v.t.
Stichting Kind en Toekomst (SKeT) ²	N.v.t.	N.v.t.	Slowakije, Sri Lanka, Polen, Congo, Nigeria
Centrale Autoriteit	Alle bovenstaande landen	Alle bovenstaande landen	Alle bovenstaande landen

¹ De contacten en dossiers van Meiling voor Taiwan zijn in het proces van overdracht aan ANW.

² Stichting Kind en Toekomst is een voormalig vergunninghouder. Het bestuur heeft haar vergunning niet meer laten verlengen, de oorspronkelijke vergunning is per 1 oktober 2022 komen te vervallen. Wel blijft SKeT de progressrapportages nog verzenden.

Advies AEF | Overdracht van landencontacten

- De vergunninghouders en de Centrale Autoriteit (CA) hebben de contacten met de landen van herkomst.
- De intensiteit van de contacten is het meest intensief tussen de vergunninghouders en de landen van herkomst. Zij kennen de lokale organisaties goed.
- De vergunninghouders zijn, samen met de CA, de aangewezen partij om deze kennis en contacten over te dragen aan IAN. IAN moet zo warm mogelijk kennismaken met de landen. De CA kan via de CA in het land van herkomst een bijdrage leveren aan deze warme overdracht. Bijvoorbeeld door IAN daar te introduceren.
- Omdat er een stevig lokaal component (cultuur, manier van werken, contactpersonen) zit in deze overdracht, is er maatwerk nodig in de overdracht. Zo zal per land verschillen hoe het contact gelegd moet worden, en waar het contact ligt (bij een CA, bemiddelaar, begeleiders van AAO's of bij kindertehuizen).
- AEF raadt aan dat er door IAN en elke individuele vergunninghouder gezamenlijk een overzicht per land wordt opgesteld. Daarin is ten minste opgenomen:
 - Aan welke voorwaarden IAN volgens het land van herkomst zal moeten voldoen om contacten met het land te kunnen leggen, en hoe hier de komende periode gezamenlijk aan zal worden voldaan.
 - Wie betrokken is bij de introductie van IAN (zowel aan de Nederlandse kant als aan de kant van het land van herkomst).
- Zodra de contouren van IAN zich duidelijker gaan aftekenen, dient het overzicht omgezet te worden in een plan van aanpak, inclusief tijdlijn¹.

Acties en verantwoordelijken | Overdracht landencontacten

We zien onderstaande acties op dit thema:

#	Actie	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	CA neemt per brief contact op met alle landen waarmee de relatie voortgezet wordt.	JenV (CA)	Gerealiseerd
2	Vergunninghouders en IAN stellen een overzicht met randvoorwaarden voor overdracht <i>per land</i> op en hoe hier de komende periode gezamenlijk aan zal worden voldaan.	VH en IAN	Q4 2023 ¹
3	CA introduceert IAN bij land van herkomst	CA en IAN	Maatwerk ²
4	IAN en VH benaderen gezamenlijk het land van herkomst	VH en IAN	Maatwerk ²

3. Overdracht lopende dossiers

Toelichting lopende dossier |

Achtergrondinformatie

- Lopende dossiers zijn de dossiers van aspirant adoptief ouders (AAO's) die nu bij één van de huidige vergunninghouders liggen, waarvoor nog geen matchingsvoorstel en/of *approval* is¹. Lopende dossiers kunnen dus zowel aanwezig zijn voor landen waarmee de relatie afgebouwd wordt als voor landen waarmee de relatie wordt gecontinueerd.
- De lopende dossiers in landen waarmee de samenwerking wordt voortgezet (Filipijnen, Hongarije, Lesotho, Taiwan, Thailand, Zuid-Afrika en Portugal) kunnen voor bemiddeling worden overgedragen aan IAN (in afstemming met de AAO's).²
- Dit betekent dat de lopende dossiers in landen waarmee de relatie wordt voortgezet gedurende de procedure kunnen worden overgedragen van een huidige vergunninghouder naar IAN.
- De lopende dossiers in landen waarmee de samenwerking wordt beëindigd, worden niet overgedragen aan IAN. Daarom focust dit hoofdstuk zich op de lopende dossiers voor landen waarmee de relatie gecontinueerd wordt.

¹ De definitie van lopende dossiers kan enigszins verschillen per land.

² Over Bulgarije vindt nog overleg plaats. Het is op het moment van schrijven nog onduidelijk of de relatie met Bulgarije voortgezet wordt.

³ De aanpak richting AAO's verschilt tussen de landen waarmee de relatie beëindigd wordt en landen waarmee de relatie voortgezet wordt. Dit wordt in concept beschreven in een beleidsstuk van JenV.

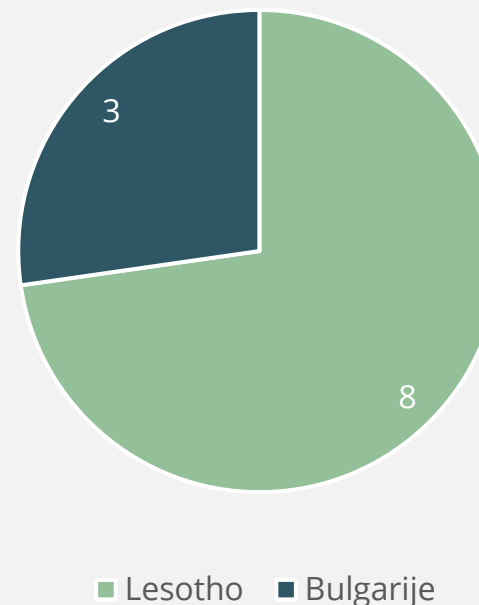
Stand van zaken | Lopende dossiers ANW

Met in ieder geval één land (**Lesotho**) waar ANW mee werkt wordt de relatie door IAN voortgezet. Voor Bulgarije wordt de adoptierelatie heroverwogen, hierover vindt nog overleg plaats. Voor de volledigheid hebben we Bulgarije wel opgenomen in deze factsheet.

In Lesotho liggen nog **acht** dossiers. Er liggen **drie** dossiers in Bulgarije.

Uit een eerdere uitvraag in november 2022 bij ANW blijkt dat nagenoeg alle dossiers korter dan 17 maanden in een land van herkomst liggen.

Lopende dossiers ANW

Stand van zaken | Lopende dossiers Meiling

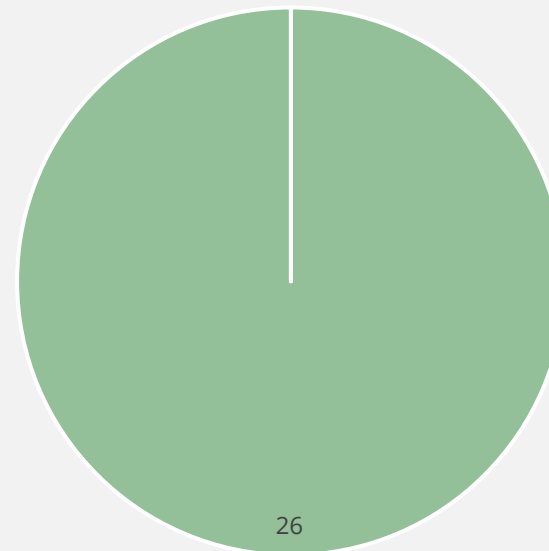
Met één land (**Taiwan**) waar Meiling nu bemiddelt wordt de relatie voortgezet in de toekomst. Deze dossiers zouden op termijn overgedragen worden aan IAN.

In Taiwan liggen per juli 2023 **26 dossiers** waarop actief bemiddeld wordt¹.

Uit eerdere gegevens van Meiling (November 2022) bleek dat dossiers tussen de 0-60 maanden in Taiwan liggen. Het merendeel van de dossiers lag destijds tussen de korter dan 24 maanden in Taiwan. Ongeveer een derde van het totale aantal dossiers dat in het buitenland lag, lag daar langer dan 25 maanden.

De lopende dossiers voor Taiwan worden momenteel onder verantwoordelijkheid van Meiling opgepakt door ANW².

Lopende dossiers Meiling

¹ Peildatum van de cijfers over het aantal lopende dossiers per land is juli 2023.

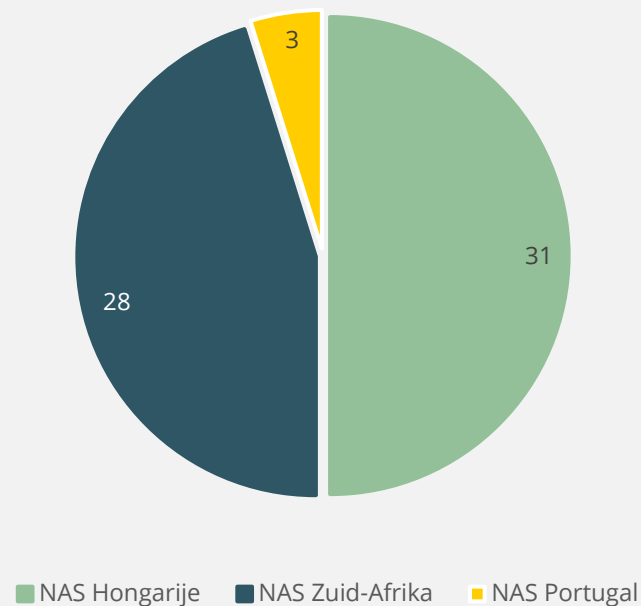
² De dossiers in China worden niet overgedragen aan ANW. Voor deze lopende dossiers wordt nog naar een oplossing gezocht als Meiling stopt.

Stand van zaken | Lopende dossiers NAS

De NAS werkt met drie landen waarmee de relatie door de CBO voortgezet zal worden. Het gaat om **Hongarije, Zuid-Afrika** en **Portugal**.

In totaal liggen er **62 lopende dossiers** bij de NAS voor deze drie landen: 31 in Hongarije, 28 in Zuid-Afrika en drie in Portugal¹.

Lopende dossiers NAS

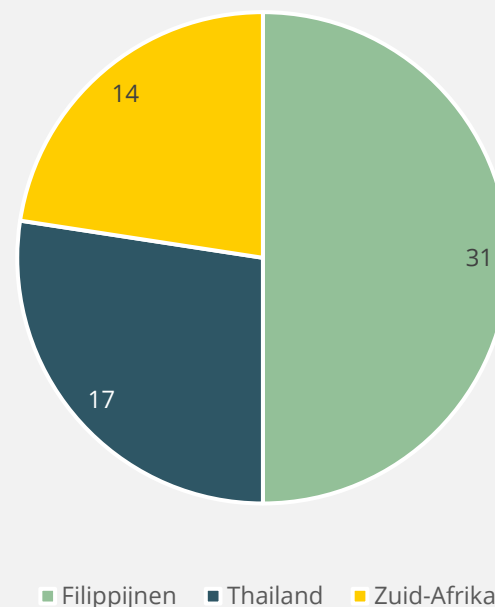
Stand van zaken | Lopende dossiers Wereldkinderen

Wereldkinderen werkt met drie landen waarmee de relatie voortgezet wordt in de toekomst. Het gaat om **Filippijnen**, **Thailand** en **Zuid-Afrika**.

In de Filippijnen liggen 31 dossiers, zeventien dossiers liggen in Thailand en veertien in Zuid-Afrika. In totaal heeft Wereldkinderen dus **62 dossiers** waarop de organisatie actief bemiddelt.

Uit een eerdere uitvraag bij stichting Wereldkinderen in november 2022 bleek dat dossiers **tussen de 0-66 maanden** in het buitenland liggen. In de Filippijnen liggen dossiers gemiddeld langer dan in Thailand en Zuid-Afrika.

Lopende dossiers Wereldkinderen

Volgorde overdracht lopende dossiers | Afhankelijkheden

- Er zijn verschillende volgorden mogelijk waarin IAN de lopende dossiers overneemt. De dossiers worden gebundeld per land overgedragen. Het gaat om de volgorde waarin de dossiers voor de Filipijnen, Hongarije, Lesotho, Taiwan, Thailand, Zuid-Afrika en Portugal overgedragen worden naar IAN.
- De voorkeursvolgorde is afhankelijk van een aantal factoren. Per factor kan er een andere voorkeursvolgorde zijn. Deze factoren benoemen we hiernaast.
- In dit hoofdstuk maken we inzichtelijk wat de mogelijke volgorden voor overdracht zijn.

Afhankelijkheden volgorde overdracht lopende dossiers:

- De verwachte datum waarop **IAN** landen kan gaan overnemen.
- De **einddatum vergunning** per vergunninghouder.
- De tijd die het **accreditatieproces** inneemt. Dit hangt samen met de voorkeuren van de landen van herkomst. Dat is nog niet geïnventariseerd.

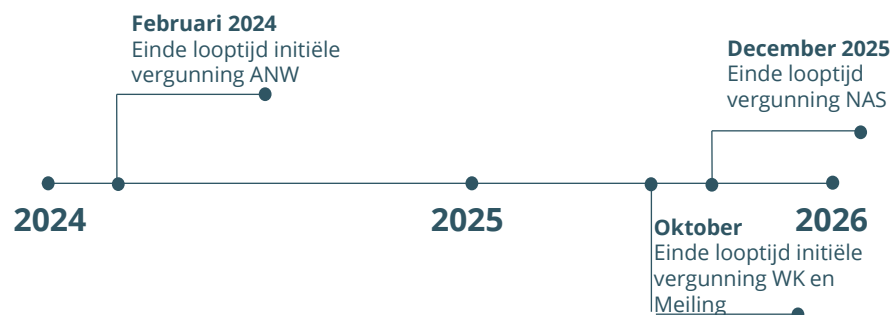
De voorkeur van AAO's om overgedragen te worden naar IAN is persoonsgebonden, en beïnvloedt de volgorde van overdracht van lopende dossiers niet, omdat deze gebundeld worden naar land.

Tijdlijn IAN | IAN heeft de voorkeur om met een overzichtelijk aantal dossiers te starten

- IAN koerst erop om in juli 2024 operationeel te zijn. Dat betekent dat IAN een vergunning heeft, dat de financiële organisatie ingericht is en de organisatie geaccrediteerd is in ten minste één land van herkomst. IAN kan vanaf dat moment ook AAO's inschrijven.
- Het exacte moment waarop IAN dossiers kan overnemen kent een aantal afhankelijkheden. Drie grote afhankelijkheden (maar niet uitputtend) zijn:
 1. De snelheid waarmee de **formele oprichting** van de stichting rond is. Daarna kan IAN bijvoorbeeld pas een vergunning voor bemiddeling bij JenV aanvragen, en een accreditatie in een land van herkomst aanvragen.
 2. De snelheid waarmee er een proces ingericht is bij JenV voor de **vergunningaanvraag** van IAN, en de doorlooptijd van de aanvraag. Zodra IAN een vergunning heeft kan ze accreditaties krijgen van landen van herkomst.
 3. Het tempo waarmee IAN kan worden **geaccrediteerd in landen van herkomst**. Na accreditatie kan IAN bemiddelen.
- Deze afhankelijkheden bemoeilijken het opstellen van een tijdlijn (voor de overdracht van lopende dossiers).
- Voor IAN heeft een gefaseerde overdracht de voorkeur. De voorkeur ligt in de opstartfase van IAN bij een land met een overzichtelijk aantal dossiers. **Lesotho** is daar een goed voorbeeld van.

Einddatum vergunning | De looptijd van de vergunningen bepaalt niet langer de volgorde van overdragen

- De initiële vergunningen van de huidige vergunninghouders lopen op verschillende momenten af (zie illustratie).

- De vergunninghouders hebben de mogelijkheid gekregen om de vergunning te laten verlengen tot december 2025 om de groep AAO's te bedienen waarvan het dossier in een land ligt waarmee de relatie afgebouwd wordt. Het uitgangspunt is dus de huidige vergunninghouders de initiële **vergunningstermijn kunnen uitdienen**.
- De vergunninghouders zijn voornemens deze verlenging aan te vragen, met uitzondering van de NAS (hun vergunning loopt al tot

december 2025) en Meiling¹.

- Indien de aanvragen gedaan worden en geaccordeerd zijn, lopen de vergunningen van drie vergunninghouders daarmee tot december 2025. Alleen Meiling zal eerder stoppen.
- Omdat alle drie de vergunninghouders naar verwachting tot december 2025 actief zijn, bepaalt de einddatum van de vergunning niet de volgorde van overdragen.
- Alle vergunninghouders hebben de voorkeur om pas tegen het einde vergunningstermijn over te dragen³.

¹ Meiling zal de werkzaamheden afbouwen en de dossiers voor Taiwan overdragen aan ANW, vooruitlopend op de afloop van de vergunningstermijn.

² Idealiter overlapt de overdracht van de twee contacten in Zuid Afrika.

³ Van in ieder geval één vergunninghouder begrepen we daarnaast dat ook AAO's deze voorkeur delen.

Accreditatieproces | De doorlooptijd van het accreditatieproces heeft een grote invloed op de volgorde van overdracht

- Om te mogen bemiddelen voor interlandelijke adoptie, moet een organisatie niet enkel een vergunning houden, maar ook (vanuit het samenwerkingsland) geaccrediteerd zijn.
- De accreditatie vindt plaats vanuit het samenwerkingsland. Elk land kent een eigen accreditatieproces. Sommige processen duren langer dan andere.
- De kennis van accreditatieprocessen ligt bij de vergunninghouders. Voor een aantal landen is onbekend hoe lang het doorlopen van de procedure duurt. Dat komt onder meer omdat er (nieuwe) accreditatieprocessen gevormd zijn, waar de huidige vergunninghouders geen ervaring mee hebben.
- We gaan er vanuit dat elk accreditatieproces zes tot twaalf maanden duurt. Dit betekent dat IAN zo spoedig mogelijk gefaciliteerd moet worden voor accreditatie.
- De snelheid waarmee een accreditatieproces doorlopen kan worden is bepalend voor wanneer landen overgedragen kunnen worden. Het is voor IAN logisch om te starten met landen waarvoor het accreditatieproces minder lang duurt.

Land	Eisen	Geschatte termijn ²
Filipijnen	<i>Onbekend¹</i>	<i>Onbekend</i>
Hongarije	Formeel accreditatieproces is nodig; inhoud nog onbekend.	12 maanden
Lesotho	ANW heeft een MOU met de CA in Lesotho; een introductie van ANW lijkt nodig om het vertrouwen te borgen.	8 tot 12 maanden
Taiwan	<i>Onbekend</i> : Een warme overdracht lijkt nodig om het vertrouwen te borgen.	6 maanden
Thailand	<i>Onbekend¹</i>	<i>Onbekend</i>
Zuid-Afrika	Formeel geen accreditatieproces, maar een overeenkomst tussen de CA en de Zuid-Afrikaanse CA. Daarnaast overeenkomst nodig tussen IAN en partner organisatie in Zuid Afrika.	12 maanden
Portugal	Formeel accreditatieproces nodig, accreditatie is vijf jaar geldig.	12 maanden

Advies AEF | Meest kansrijke volgorde van overdracht

- Vergunninghouders hebben allemaal de voorkeur om zo laat mogelijk in het proces over te dragen. Wereldkinderen denkt ten minste een jaar nodig te hebben voor de overdracht, en de NAS een half jaar.
- Om tot een volgorde van overdracht te komen zouden vergunninghouders en IAN gezamenlijk per land inzichtelijk moeten maken wat, vanuit het land van herkomst, een realistische termijn is. De landen met het kortste proces worden vervolgens als eerste overgedragen aan IAN.
- AEF raadt aan om in het overdragen van dossiers:
 - Te starten met de overdracht zodra IAN operationeel is (naar verwachting zomer 2024)¹
 - Een gefaseerde overgang te verkiezen, boven alle dossiers van alle landen in één keer over te dragen.
 - Te starten met een land met een relatief klein aantal dossiers of waar op dit moment relatief weinig activiteit is, om de medewerkers ervaring en expertise op te laten bouwen.
- Vervolgens steeds meer landen gelijktijdig over te nemen, omdat IAN dan meer ervaring en expertise heeft.
- De overdracht van dossiers waar mogelijk te bundelen per vergunninghouder. Dit hangt ook samen met het accreditatieproces.

Acties en verantwoordelijken | Lopende dossiers

We zien op basis van voorgaande de onderstaande acties:

#	Actie	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	Landen waarmee de relatie gecontinueerd wordt informeren	CA	Gerealiseerd
2	Vergunninghouders dienen aanvraag verlenging vergunning in	ANW en WK	Q4 2023 (ANW) en Q2 2025 (WK)
3	JenV besluit over aanvraag vergunningen	JenV	Q1 2024
4	Protocol voor toekenning nieuwe vergunning is ingericht	JenV	Q1 2024
5	Aanvraag vergunning IAN	IAN	Q1 2024
6	Duidelijkheid over het aantal AAO's (met dossiers in landen waarmee de relatie beëindigd wordt) die de overstap naar IAN willen maken	VH's	Q1 2024
7	Toekenning vergunning IAN	JenV	Q1 2024
8	Financieringsconstructie voor het overnemen van dossiers is uitgewerkt	JenV/IAN/ VH's	Q1 2024
9	Start doorlopen accreditatieproces per land ¹	IAN	Vanaf Q1 2024

¹ De zachte kant (kennismakingen en ontmoetingen) kan al starten. De daadwerkelijke accreditatie kan pas starten als IAN een vergunning heeft.

A photograph of a child's legs and feet walking on a path covered in dry, yellow autumn leaves. The child is wearing blue jeans and grey sneakers with 'Sport' written on the side. They are holding a large, yellow teddy bear by its top limbs, making it appear as if the bear is walking alongside them. The background is a soft-focus view of the leaf-covered path extending into the distance.

4. Overdracht follow-up rapportage

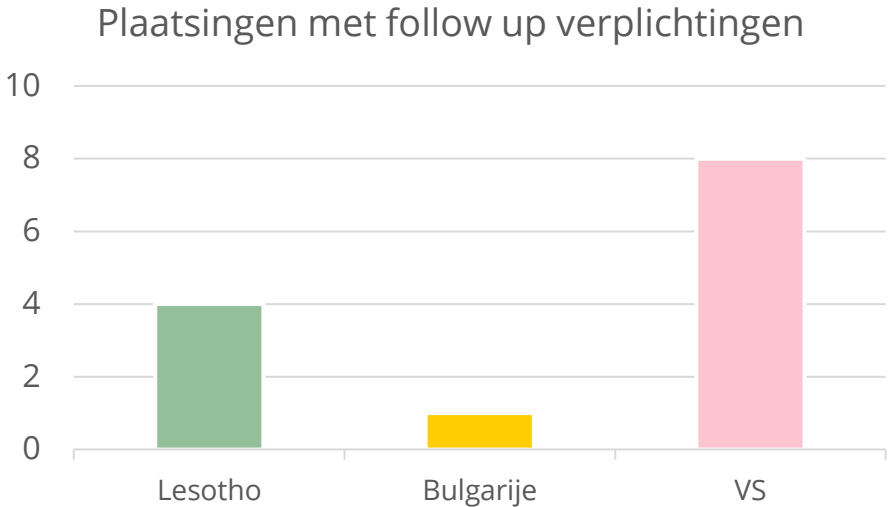
Toelichting follow-up rapportages | Achtergrondinformatie

- Een aantal landen van herkomst wil na de adoptie rapportages ontvangen over het welzijn van het kind. Het verschilt per land hoeveel rapportages dat zijn, en met welke frequentie deze gestuurd moeten worden.
- In Nederland zijn de vergunninghouders verantwoordelijk voor de rapportages (tenzij het toegestaan is dat de adoptie-ouders hier een rol in spelen).
- De huidige vergunninghouders bemiddelen tot het einde van de looptijd van hun vergunning. Als zij stoppen met bemiddelen, blijven er nog wel verplichtingen voor deze rapportages bestaan.
- Er zijn rapportageverplichtingen voor landen waarmee de relatie voortgezet wordt, landen waarmee de relatie wordt afgebouwd en voor landen waarmee het contact eerder is beëindigd.
- De Minister voor Rechtsbescherming heeft naar aanleiding van een advies van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een aantal uitgangspunten aangekondigd voor het verstrekken van follow-up rapportages². Deze uitgangspunten krijgen zijn weerslag in de nieuwe wet en worden hierop vooruitlopend gefaseerd al besproken met landen van herkomst. Gezamenlijk met LvH moeten afspraken gemaakt worden. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de oprichting van IAN.
- Hoe bredere nazorg (buiten follow-up rapportages) in het nieuwe stelsel wordt belegd, wordt uitgewerkt door IAN, FIOM en het Expertisecentrum.
- In dit plan refereren we naar *alle* rapportages overkoepelend als *follow-up*-rapportages. Onderdeel daarvan zijn *post placement* rapportages (rapportages voor de adoptie-uitspraak van de rechter) en *progress* rapportages (na de adoptie-uitspraak van de rechter).

¹ Uit een toets door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) blijkt dat de huidige Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) onvoldoende waarborgen biedt voor het verwerken van persoonsgegevens van de betreffende geadopteerden. Zie Kamerbrief over ontwikkelingen interlandelijke adoptie, Maart 2023.

Stand van zaken | Dossiers met follow-up-rapportages ANW

Vanuit ANW zijn er verschillende plaatsingen met follow up verplichtingen: het gaat om 13 dossiers¹. Daarnaast geeft ANW aan dat er nog honderden dossiers met follow-up verplichtingen zijn.

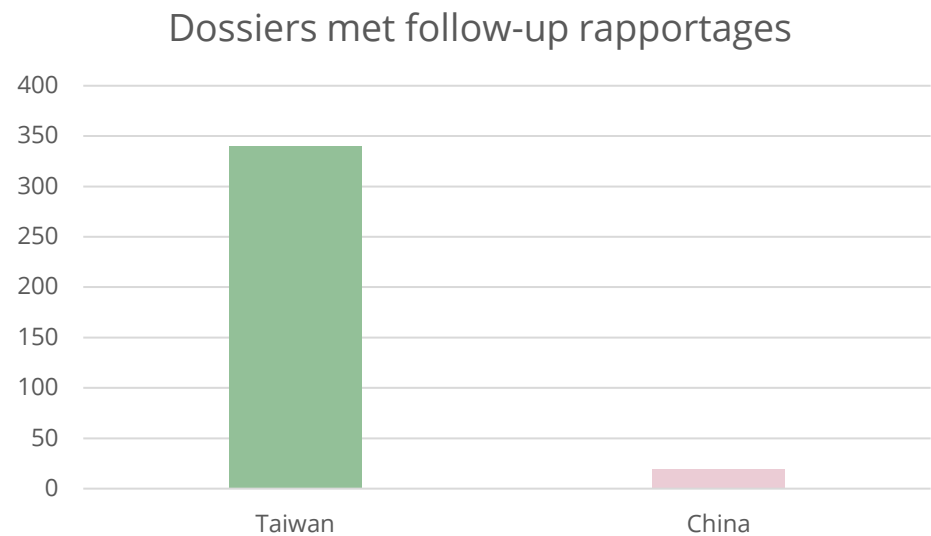

Land	Verplichting follow-up-rapportage	
Lesotho	Actief	Follow-up-rapportages tot vijf jaar na plaatsing. De plaatsing is na de adoptie-uitspraak.
Bulgarije	Te besluiten	Follow-up-rapportages tot twee jaar na plaatsing. De plaatsing is na de adoptie-uitspraak.
Verenigde Staten	Afbouwen	Progress-rapportages tot kind achttien jaar is, dit gaat rechtstreeks van de AO naar het adoptiebureau. Post-placement wordt verzorgd door vergunninghouder. ²

¹ Dit aantal reflecteert de stand van zaken in augustus 2023; de aantallen op het moment van overdracht kunnen hier dus van afwijken.
² Er zijn voor de bemiddelaar alleen verplichtingen tot aan de adoptie-uitspraak. Dat zal een beperkte periode zijn voor IAN.

Stand van zaken | Dossiers met follow-up rapportages Meiling

Vanuit Meiling zijn er relatief veel verplichtingen omtrent de follow-up rapportages in Taiwan. Per januari 2024 zijn dat er 340.^{1, 2} Voor China is het aantal geringer: dat zijn er 19. Dit aantal reflecteert de stand van zaken in augustus 2023; de aantallen op het moment van overdracht kunnen hier dus van afwijken.

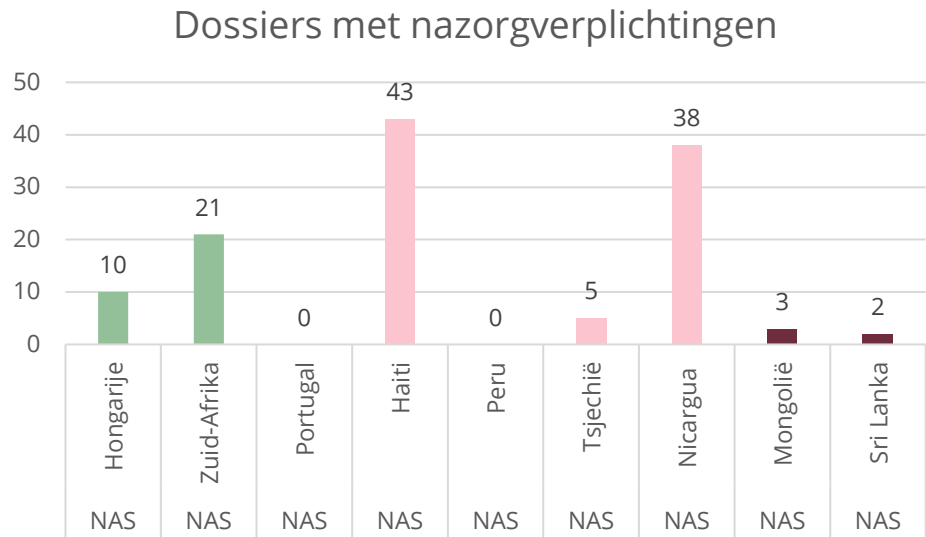
¹ Dit aantal reflecteert de stand van zaken in augustus 2023; de aantallen op het moment van overdracht kunnen hier dus van afwijken.

² Er is een mogelijkheid dat dit aantal afneemt. In het advies van de AP omtrent follow-up rapportages en de Kamerbrief van Maart 2023 is de lijn om rapportages te versturen over een maximale periode van vijf jaar na adoptie. Dit is blijvend mogelijk op vrijwillige basis rechtstreeks tussen AAO's/ geadopteerde en land van herkomst.

Land	Verplichting follow-up-rapportage
Taiwan	Actief De adoptieouders maken follow-up rapportages, deze sturen zij, of het follow-up team van Meiling, naar het tehuis. Dit moet officieel tot drie jaar na adoptie, maar in de praktijk is dit (door afspraken met de adoptie-ouders en tehuizen) langer. Dat kan oplopen tot het kind 18 jaar oud is. Meiling zorgt dat ouders deze rapportages tijdig opleveren, controleert de rapportages en vertaalt de rapportages naar de correcte taal.
China	Afbouwen De adoptieouders schrijven follow-up rapportages, tot vijf jaar na plaatsing. Meiling zorgt dat ouders deze rapportages tijdig opleveren, controleert de rapportages en vertaalt de rapportages.

Stand van zaken | Dossiers met follow-up rapportages NAS

In totaal heeft de NAS 122 dossiers met een verplichting tot het toesturen van follow-up rapportages¹. Deze bevinden zich vooral in de landen waarmee de relatie wordt afgebouwd (zoals Haïti).

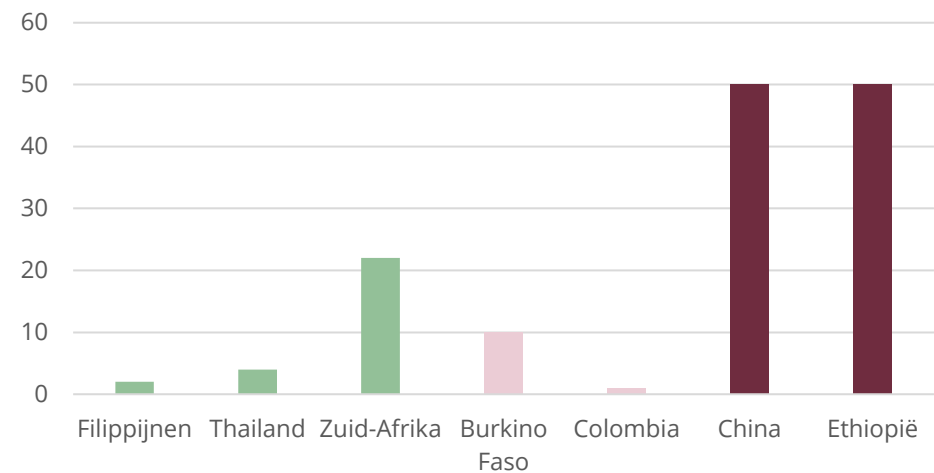
Land	Verplichting
Hongarije	In totaal twee rapportages na zes en achttien maanden na thuiskomst.
Zuid-Afrika	Actief Progressrapportages tot vijf jaar na plaatsing (een half, anderhalf, twee en een half, drie en een half, vier en een half jaar na thuiskomst).
Portugal	
Haïti	Afbouwend - Alleen post-placement rapportages, die aangeleverd worden tot de adoptie-uitspraak. Rapportages na twee, vier, zes, negen, twaalf (evt. vijftien en achttien) maanden na thuiskomst. - Progressrapportages tot acht jaar na plaatsing (negen rapportages, een half, één, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven en acht jaar na thuiskomst). - Progressrapportages tot vier jaar na plaatsing (acht opvolgrapportages om de zes maanden). - Progressrapportages tot de leeftijd van achttien jaar bereikt is (opvolgrapportages na één, drie, zes en twaalf maanden; vervolgens op leeftijd van drie, zeven, twaalf, vijftien en achttien jaar.)
Peru	
Tsjechië	
Nicaragua	
Mongolië	
Sri Lanka	Beëindigd - Progressrapportages tot de leeftijd van 18 jaar bereikt is. - Laatste adoptie vond plaats in 2018. - Progressrapportages tot de leeftijd van zestien jaar bereikt is (eenmaal per jaar in de leeftijd van vier tot acht jaar; eenmaal per twee jaar in de leeftijd van acht tot zestien jaar). - Laatste adoptie was in 2017. - Opvolgrapportages per zes maanden tot drie jaar na adoptie-uitspraak, daarna eenmaal per jaar tot leeftijd van tien jaar van het kind.

¹ Dit aantal reflecteert de stand van zaken in augustus 2023; de aantallen op het moment van overdracht kunnen hier dus van afwijken.

Stand van zaken | Dossiers met follow-up rapportages Wereldkinderen

In totaal zijn er per 1 januari 2024 ongeveer 139 dossiers met een verplichting tot het toesturen van progress-rapportages¹. Dit zijn voornamelijk verplichtingen richting landen waarmee de relatie beëindigd is. Voor de dossiers in Burkino Faso geldt een lange periode van follow-up rapportages.

Dossiers met follow-up verplichtingen

Land		Verplichting
Filippijnen	Actief	Drie rapporten in de eerste zes maanden na aankomt, tot de adoptie-uitspraak.
Thailand		Drie follow up rapporten in de eerste zes maanden na aankomst
Zuid-Afrika		Progressrapportages tot vijf jaar na plaatsing. Het eerste jaar drie maanden na aankomst een rapport en vervolgens vier jaar lang jaarlijks één rapport
Burkina Faso	Afbouw	Progressrapportages tot achttiende jaar. De eerste twee jaar één rapport per jaar en vervolgens tot het 18e jaar om de drie jaar één rapport.
Colombia		Elke zes maanden follow up rapportage met foto's tot twee jaar na aankomst.
China	Beëindigd	Vijf jaar: twee rapporten eerste jaar, daarna elk jaar één.
Ethiopië		Elk jaar één rapport tot de geadopteerde de leeftijd van vijftien jaar bereikt.

¹ Dit zijn de aantallen die WK nu verwacht per 1-1-2024. Mogelijk zullen de aantallen hoger zijn als WK meer adopties afrondt in 2023. De aantallen op het moment van overdracht kunnen dus afwijken.
² De getallen voor China en Ethiopië zijn schattingen.
³ De aantallen kunnen voor Thailand en de Filippijnen nog toenemen.

Stand van zaken | Dossiers met follow-up rapportages SKeT

Voormalig vergunninghouder Stichting Kind en Toekomst heeft geen vergunning voor bemiddeling meer. Wel blijft SKeT de progressrapportages nog verzenden. De omvang van de verplichtingen voor de voormalige landen van SKeT zijn onduidelijk. Wel is bekend dat de laatste adopties al een ruim aantal jaren geleden waren (zeven tot vier jaar).

De meeste verplichtingen lopen tot en met 2025.

Land		Verplichting
Slowakije	Afbouw	Progressrapportages tot 18 jaar. Laatste adoptie was in 2019.
Polen	Beëindigd	Afhankelijk van het adoptiebureau hoe lang progressrapportages verzonden moeten worden. Meestal tot het kind ingegroeid is in een gezin. Laatste adoptie in 2018.
Congo		Laatste verplichtingen in 2025. Laatste adoptie in 2016.
Sri Lanka		Laatste verplichtingen in 2025. laatste adoptie in 2017.
Nigeria		Laatste verplichtingen in 2025. Laatste adoptie in 2020.

Perspectieven | Het beleggen van taken rondom follow-up

- ▶ In de kamerbrief van maart 2023 staat dat **IAN de follow-up rapportages overneemt** van de vergunninghouders. Zowel van de landen waarmee de relatie afgebouwd wordt, als van de landen waar de relatie mee voortgezet wordt. Voor de landen waarmee de adoptierelatie wordt voortgezet vindt de overdracht plaats wanneer het landencontact overgaat. Voor de landen waarmee de adoptierelatie wordt afgebouwd vindt de overdracht plaats op het moment dat de lopende vergunning eindigt en zal ook drie maanden ervoor deze afbouw starten. Met het land van herkomst moeten afspraken gemaakt worden over het overdragen van de follow-up rapportages naar IAN. IAN heeft een sterk gespecificeerd overzicht nodig van deze verplichtingen: per land, per dossier hoeveel jaar follow-up rapportages moeten worden verzonden.
- ▶ IAN heeft voor het overnemen van follow-up rapportages **voldoende financiering** nodig.
- ▶ Meiling wil de follow-up taken, in lijn met de kamerbrief, overdragen aan IAN¹. Wereldkinderen, ANW en de NAS nemen nog in overweging deze taak uit te blijven uitvoeren, om de gemaakte afspraken met het land van herkomst na te komen. Er ontstaan dus twee scenario's waarover JenV, na overleg met de VH's, een besluit moet nemen:

- 1: Alle follow-up bij IAN neerleggen
- 2: Maatwerk. Alle follow-up bij IAN, met uitzondering van de vergunninghouders die deze taken willen behouden.

- ▶ Achter de keuze voor overdracht liggen twee juridische vragen:
 - ▶ Zitten er beperkingen aan het overdragen van *follow-up* taken aan een nieuwe organisatie (met het oog op AVG en afspraken LvH)?²
 - ▶ Mag een vergunninghouder deze taak nog (voor bepaalde tijd) uitvoeren als zij geen vergunning als bemiddelaar meer heeft?³

Scenario	Voordeel	Nadeel
Scenario 1 – Alles bij IAN	• Alle taken zijn bij één organisatie ondergebracht; dat geeft duidelijkheid aan betrokkenen.	• IAN moet kennis in huis hebben over landen waarmee de relatie afgebouwd is of wordt.
Scenario 2 – Maatwerk	• Minder wisselingen voor landen van herkomst. • Minder druk op IAN. • Prettiger voor AAO's, die al een relatie met hun VH hebben.	• Follow-up belegd bij veel verschillende partijen.

¹ Er gelden voornamelijk follow-up verplichtingen voor Taiwan. Waar mogelijk draagt Meiling deze taken over aan IAN, er lopen nog gesprekken over welke dossiers IAN precies kan overnemen.

² Momenteel voert voormalig vergunninghouder SKeT deze taak nog uit voor een aantal landen, terwijl de landenprogramma's bij ANW liggen.

³ De transitie naar één bemiddelingsorganisatie kan aanleiding kan zijn om deze afspraken met SKeT ook opnieuw te bekijken.

Advies AEF | Overdracht van follow-up rapportages

- F-U van land relatie voortzetten overdragen
- F-U van land relatie beëindigd/beëindigen overdragen
- F-U van land relatie beëindigd/beëindigen mogelijk overdragen (afhankelijk van analyse)

- Voorafgaand aan de overdracht van follow-up taken liggen nog twee juridische vragen (zie pagina 31). Deze moeten beantwoord worden zodat JenV en VH's kunnen besluiten waar de follow-up taken belegd worden.
- De volgorde van overdracht voor follow-up rapportages gaat vervolgens uit van een startdatum van IAN in de zomer van 2024 en het doorgaan van VH's tot december 2025 (met uitzondering van Meiling).¹
- Of nazorgtaken van WK en de NAS overgaan hangt o.a. af de beleidskeuze over de twee voorliggende juridische vragen.

Activiteit	2024												2025											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
China (ML)							19																	
Lesotho (ANW)																								
Taiwan (ML)																								
Thailand (WK)																								
Filipijnen (WK)																								
Zuid Afrika (WK)																								
Portugal (NAS)																								
Zuid Afrika (NAS)																								
Hongarije (NAS)																								
Ecuador (WK)																								
China (WK)																								
Burkina Faso (WK)																								
Colombia (WK)																								
VS (ANW)																								
Haïti (NAS)																								
Peru (NAS)																								
Tsjechië (NAS)																								
Nicaragua (NAS)																								
Mongolië (NAS)																								
Sri Lanka (NAS)																								
Slowakije (SKeT)																								
Polen (SKeT)																								
Nigeria (SKeT)																								

32 ¹ De follow up rapportages kunnen ook pas overgedragen worden als IAN geaccrediteerd is.
² Bulgarije kan toegevoegd worden zodra er meer duidelijkheid is over de relatie.

Acties en verantwoordelijken | Follow-up rapportages

Op basis van voorgaande zien we de volgende acties:

#	Actie	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	Overzicht van alle follow-up rapportages die overgedragen worden naar IAN	VH's en IAN	Voor overdracht
2	Juridische check op doorgeven follow-up rapportages naar een nieuwe organisatie. Nagaan of er juridische beperkingen zijn vanuit verschillende landen, inclusief privacy aspecten.	JenV – CA en juridisch cluster	Q4 2023
3	Uitzoeken of een VH follow-up taken kan behouden, als de vergunning niet meer loopt.	JenV	Q4 2023
4	Afspraken maken over beleggen follow-up rapportages, aansluitend bij het besluit van Maart 2023.	JenV	Q1 2024
5	Afspraken maken met LvH over overdracht follow-up rapportages	VH en IAN	Q1 2024
6	Duidelijke communicatie naar het land van herkomst over wie de follow-up rapportages op zich neemt.	VH's (in afstemming met IAN en CA)	Maatwerk: voorafgaand aan eventuele overdracht
7	Duidelijke communicatie naar de adoptiefouders wie de follow-up rapportages op zich gaat nemen.	VH's (in afstemming met IAN en CA)	Maatwerk: voorafgaand aan eventuele overdracht

5. Overdracht afgesloten dossiers

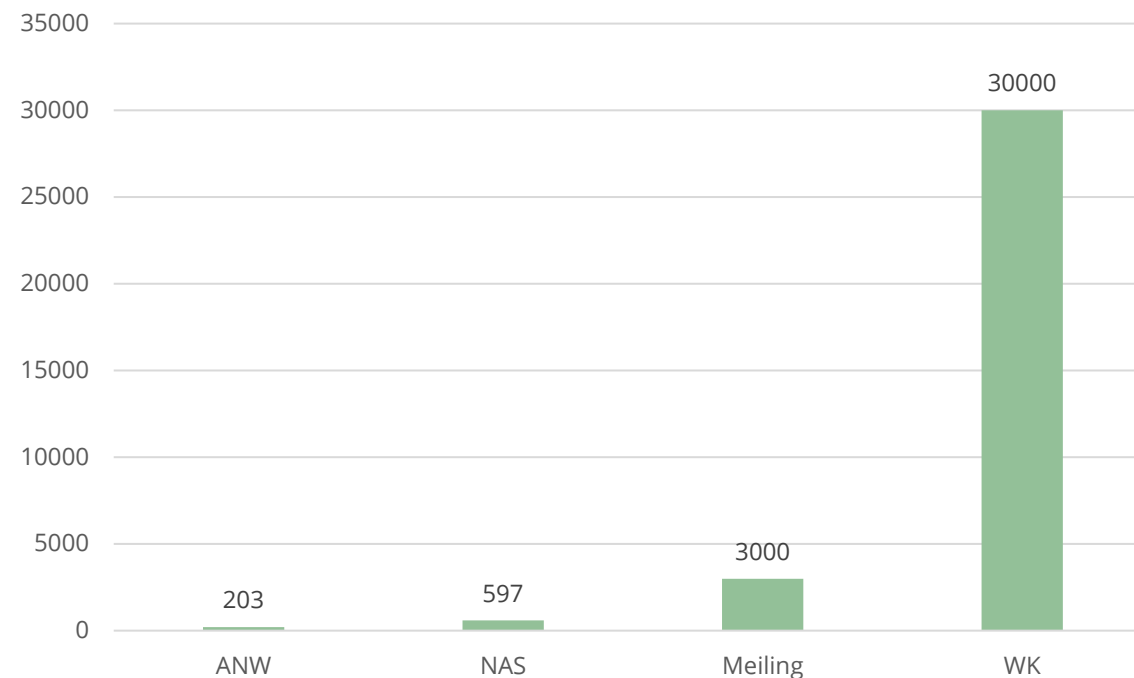
Toelichting afgesloten dossiers | Achtergrondinformatie

- Met afgesloten dossiers bedoelen we de dossiers waar geen enkele nazorgtaak meer aan verbonden is.
- De vergunninghouders hebben door de jaren heen veel van dit soort dossiers opgebouwd.
- Het gaat om kinddossiers en bijbehorende dossiers van aspirant-adoptief ouders die afgesloten zijn.
- In de Kamerbrief van maart 2023 is opgenomen dat de afgeronde adoptiedossiers die op dit moment bij de vergunninghouders in beheer zijn, zorgvuldig overgedragen worden. Er wordt onderzocht welke plek hiervoor het meest geschikt is.
- Er loopt een apart proces op het zorgvuldig beleggen van de dossiers voor nationale adoptie en afstand. Hier is een parallel met de dossiers voor interlandelijke adoptie.
- In dit hoofdstuk maken we de overwegingen en meningen van de verschillende partijen inzichtelijk. We willen daarmee voornamelijk informatie delen, zonder te mengen in het proces dat al loopt.

Feitenrelaas | Er liggen veel dossiers bij de huidige vergunninghouders

- De vergunninghouders hebben allemaal een groot aantal 'afgesloten' dossiers. Dat betekent dat er geen follow-up verplichtingen meer zijn.
- In totaal zijn er naar schatting zo'n 33.800 dossiers. Wereldkinderen heeft, als oudste organisatie van de vier, de meeste dossiers.
- De dossiers zijn allemaal op papier beschikbaar¹, een deel is daarnaast ook digitaal beschikbaar. Een zeer groot deel van de dossiers van Wereldkinderen is enkel beschikbaar op papier.
- Voor al deze dossiers moet een passende plek gevonden worden.

Afgesloten dossiers per vergunninghouder

Perspectieven | Er zitten drie componenten in het overdragen van afgesloten dossiers

Opbouw onderbrengen dossiers

- ▶ Er zitten **verschillende componenten** in het overdragen van de afgesloten dossiers:
 1. De *fysieke locatie*
 2. Professionele begeleiding bij *inzage*
- ▶ Elk van deze componenten zou bij een partij belegd moeten zijn. Dat hoeft niet noodzakelijk dezelfde partij te zijn.
 - ▶ Momenteel liggen bijvoorbeeld de dossiers van een voormalige adoptiestichting opgeslagen bij een private archiefbeheerder. Justitie is eigenaar en FIOB begeleidt de inzage.
- ▶ Onderliggend aan de keuze waar dossiers moeten liggen, ligt een **juridische analyse**:
 - ▶ Wie is **eigenaar** (van de data in de) dossiers? Mogen VH's privacygevoelige en medische informatie overdragen?
 - ▶ Mag de ontvangende instantie dergelijke gegevens **verwerken**?

Wensen voor de dossiers

Uit de gesprekken kwam verschillende wensen naar voren met betrekking tot de afgesloten dossiers:

- De dossiers van de vergunninghouders moeten **zorgvuldig bewaard** worden. Dossiers bestaan uit meerdere onderdelen.
- De dossiers zouden voor **een lange periode** (levenslang/voor eeuwig) opgeslagen moeten worden. De plek waar de dossiers ligt moet dus stabiliteit bieden.
- Daarnaast vinden alle betrokkenen het van groot belang dat, als geadopteerden inzicht willen hebben in hun dossier, ze dat onder **professionele begeleiding** kunnen doen. Met begeleiding bedoelen we dat er iemand aanwezig is die verstand heeft van de historie van het dossier, context van de adoptie en kennis over het land van herkomst.
- Bij inzage heeft de geadopteerde de mogelijkheid om een **afschrift** te ontvangen.¹
- Idealiter liggen alle adoptiedossiers (zowel nationale als interlandelijke adoptie) **op één locatie**.

¹ Een afschrift van het dossier is mogelijk met uitzondering van het raadsrapport/gezinsonderzoek.

Scenario's | De dossiers kunnen op verschillende fysieke locaties ondergebracht worden

Fysieke locatie

Er zijn drie opties genoemd voor de fysieke locatie van dossiers:

- **Een externe locatie:** Zoals een private partij, waar nu ook veel dossiers liggen. Het nadeel hiervan is dat alle adoptiedocumenten niet op één centrale plek zullen liggen. Een deel van de documenten zijn reeds elders ondergebracht (zoals bij de CA en het NA).
- **Het nationaal archief:** Adoptiedossiers die door de overheid gevormd zijn gaan over naar het nationaal archief.¹ Het archief van vergunninghouders is een particulier archief dat niet onder de Archiefwet valt. Het Nationaal Archief is daarom niet verplicht om deze archieven op te nemen en maakt daar zelf een afweging in.
- **IAN:** De nieuwe bemiddelaar zou de rol van de VH's kunnen overnemen: ze zou dan alle dossiers beheren. Geen van de gesprekspartners heeft hier een voorkeur voor uitgesproken.

Het is ook mogelijk om in een groeimodel te werken, en de documenten gefaseerd over te brengen naar één locatie. Bijvoorbeeld eerst dossiers bij een private partij onderbrengen, en erna overbrengen naar het NA.

Over het algemeen lijkt er onder verschillende betrokkenen een **voorkeur voor het Nationaal Archief** te bestaan, omdat dit stabiliteit borgt. Deze voorkeur bestaat mits het NA goede begeleiding en uitgifte van archiefstukken kan garanderen.

Scenario's | Er zijn verschillende opties voor de begeleiding bij inzage in dossiers

Begeleiding inzage in dossiers:

Er zijn verschillende ideeën over wie de inzage kan begeleiden:

- **Expertisecentrum (INEA):** Geadopteerden ondersteunen in het zoeken van hun dossiers is een taak van INEA. Het is een voordeel als geadopteerden op één plek terecht kunnen met hun vragen rondom adoptie. INEA zou daar extra capaciteit voor nodig hebben. Momenteel is INEA haar kennis verder aan het opbouwen.
- **Het Nationaal Archief :** Het NA heeft veel ervaring met inzage in emotioneel beladen dossiers, daarnaast biedt het NA elke aanvrager de mogelijkheid zich door een professional te laten begeleiden bij inzage.
- **IAN:** De huidige vergunninghouders bieden ook hulp bij de inzage van dossiers. Zij kennen de dossiers en context, en kunnen daardoor belangrijke vragen beantwoorden. Het is echter nog onduidelijk of/hoeveel personeel overgaat naar IAN. Het zou kunnen dat IAN deze expertise dus niet heeft.
- **FIOM:** FIOM heeft momenteel al een rol bij de inzage van dossiers van voormalige bemiddelingsorganisaties. Daarnaast heeft ze ook een rol bij binnenlandse afstandsdoosiers. Het nadeel is dat geadopteerden een drempel kunnen voelen om naar FIOM te gaan.
- **Belangenorganisaties:** Deze zouden ook begeleiding kunnen bieden via INEA, al dan niet in samenwerking met belangenorganisaties en FIOM.
- **Centrale Autoriteit:** De CA heeft historische kennis van de zendende landen. Deze rol (het bieden van begeleiding bij inzage) is echter niet direct passend bij de rol die de CA ook heeft als toezichthouder¹.
- **Huidige vergunninghouders:** Een aantal van de huidige vergunninghouders is bereid om nog begeleiding te bieden in de dossiers die zij behandeld hebben.

Advies AEF | Meest kansrijke plaats onderbrengen van dossiers

- Gebaseerd op voorafgaande stellen we dat het onderbrengen van dossiers bij het **nationaal archief** het meest voor de hand ligt. Het Nationaal Archief is een neutrale partij waar de afstands- (zowel binnenlandse als interlandelijke) en adoptiedossiers van overheidsorganisaties als de CA en de RvdK volgens de archiefwet worden ondergebracht. Ook heeft het NA adoptiedossiers in beheer die opvraagbaar zijn voor betrokkenen. De organisatie bouwt dus al expertise op rondom adoptie. AEF adviseert om de komende periode deze route met het NA te verkennen; zij maakten geen onderdeel uit van deze gespreksronde: Het NA neemt in beginsel geen particuliere archieven over.
- De **verantwoordelijkheid** voor dossiers zou daarmee komen te liggen bij het **Nationaal Archief**. Als archief van de Rijksoverheid is de stabiliteit van de organisatie geborgd.
- De **correcte begeleiding** bij inzage is van groot belang volgens vergunninghouders. Er zijn verschillende organisaties die dit kunnen bieden. Uit voorgaande uiteenzetting concludeert AEF dat geadopteerden ruimte moeten krijgen om bij verschillende partijen aan te kloppen voor begeleiding. Geadopteerden kunnen een drempel voelen bij specifieke organisaties, bijvoorbeeld door eerdere ervaringen.
- Als dossiers bij het Nationaal Archief ondergebracht worden, ligt het in de rede dat het **Nationaal Archief** ook ruimte voor begeleiding biedt.
- Daarnaast wordt het een taak van het **expertisecentrum INEA** om begeleiding bij inzage te bieden aan geadopteerden. Dat kan ook in samenspraak met belangenorganisaties gebeuren.
- Met twee organisaties is er keuzevrijheid voor de geadopteerde, terwijl de kennisopbouw geconcentreerd blijft.
- Dit proces moet vervolgens nauwkeurig uitgewerkt worden: een deel van de dossiers is enkel op papier beschikbaar, een ander deel zowel op papier als digitaal. Vergunninghouders werken met verschillende digitale systemen, waaruit deze gegevens overgebracht moeten worden. Dit vraagt per organisatie een andere aanpak. Gezien de omvang van het vraagstuk lijkt het logisch dat dit een aparte werkstroom met een eigen trekker wordt.
- Omdat het overbrengen van dossiers een omvangrijke transitie is, is het ook mogelijk om een **groeimodel** in te richten.

Acties en verantwoordelijken | Afgesloten dossiers

▸ Op basis van voorgaande komen we tot de volgende acties en randvoorwaarden.

#	Actie/randvoorwaarde	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	Proces in gang zetten overgang dossiers interlandelijke adoptie.	JenV	Gerealiseerd
2	Juridische check op mogelijkheid dossiers overdragen i.v.m. persoonsgegevens in dossiers.	JenV	Q4 2023
3	Juridische check op wat voor type dossiers de VH's hebben, en welke vereisten dat meebrengt voor bewaartermijnen, overdracht etc.	JenV/VH	Q4 2023
4	Uitzoekpunten met Nationaal Archief uitwerken (draagvlak, uitgifte archiefstukken, overnemen particuliere archieven).	JenV	Q4 2023 – Q1 2024
5	Principebesluit nemen overdracht dossiers.	JenV	Q1 2024 – Q2 2024
6	Uitwerken praktische overgang (zoals verschillende systemen en koppelingen).	JenV/VH	Vanaf Q2 2024

6. Kennisoverdracht

Toelichting kennisoverdracht | Achtergrondinformatie

- De vergunninghouders hebben specifieke kennis over de bemiddeling bij interlandelijke adoptie.
- De vraag is daarom in hoeverre dit benut kan worden binnen IAN.
- De kwartiermaker van IAN neemt, tot er medewerkers in dienst zijn, het voortouw op het gebied van kennisoverdracht.

Stand van zaken | Medewerkers per organisatie

De bemiddelingsorganisaties hebben een beperkt medewerkersbestand.

Wereldkinderen heeft de meeste medewerkers in dienst (negen), gevolg door de NAS en ANW (beide vijf). ANW heeft sinds kort een ZZP'er ingehuurd voor het Taiwan programma wat ze momenteel uitvoert onder verantwoordelijkheid van Meiling.

Meiling draait momenteel voornamelijk op vrijwilligers.

	WK	Meiling	ANW	NAS
Bestuur/directie	1 mdw 0,7 fte	0 mdw 0 fte	2 mdw	1 mdw 1 fte
Medewerker primair proces	3 mdw 1,8 fte	0 mdw 0 fte	4 mdw ²	3 mdw 1,4 fte
Ondersteuning/ administratief	2,63 fte	1 mdw 0,4 fte	1 mdw ³	1 mdw 0,55 fte
Vrijwilligers	80 ¹	64	<i>Onbekend</i>	4
Totaal FTE	5,13 fte	0,4 fte	4,13 fte (+ 1 ZZP-er Taiwan)	2,95 fte
Totaal medewerkers	9	1	5 (+ 1 ZZP-er Taiwan)	5

¹ De vrijwilligers van Wereldkinderen spelen geen rol in de bemiddeling.

² De twee directieleden werken ook in het primair proces.

³ Deze ondersteuning vindt plaats op projectbasis.

Perspectieven | Er is behoefte aan een balans tussen kennisborging en een breuk met het verleden

Onderstaande beelden komen voort uit de gespreksronde

- Er is behoefte aan **kennisborging**. De kennis zit bij deze medewerkers, en deze moet behouden worden. Daarbij moet wel oog zijn op een **breuk met het verleden**.
- IAN schat vooralsnog in behoefte te hebben aan ongeveer 9-15 fte, waarvan ten minste 7 fte een adoptietaak hebben (met spreiding over de verschillende landen). En waarvan ten minste 2 een algemene/ondersteunende taak hebben. Met name de **fte met een adoptietaak** hebben kennis van de processen in de verschillende landen nodig.
- Er wordt door vergunninghouders niet uitgesloten dat medewerkers willen overstappen naar IAN. Daar zijn nog geen afspraken over: **medewerkers hebben eerst meer duidelijkheid nodig** over de visie, missie, directie en procedures van IAN voor zij een keuze maken.

Advies AEF | Volg het voorgestelde proces van IAN

IAN heeft een proces ontworpen voor de kennisoverdracht. AEF raadt aan dit traject te volgen:

Definiëren van kennisvelden

IAN definieert de kennisvelden die overgedragen moeten worden vanuit de vier bestaande vergunninghouders naar IAN. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor wat bij IAN landt en wat elders in de keten landt.

Medewerkersbijeenkomst kennisoverdracht

Tijdens een kick-off worden álle medewerkers en vrijwilligers van alle vergunninghouders uitgenodigd. In die bijeenkomst zet IAN het project uiteen, en maken we duidelijk wat we vragen van degenen die erin stappen. Deelname aan dit traject is vrijwillig.

Communities of Practice

Gebaseerd op de uitkomsten van sessie 1 richt IAN een aantal '*communities of practice*' in waar mensen met vergelijkbaar werk in gesprek gaan over de werkwijze. De eerste stap van deze COP's is om de gedefinieerde velden uit stap 1 te verifiëren en verdere invulling te geven. Deze *communities* kunnen onderling kennis en ervaringen uitwisselen, *best practices* delen en eventuele knelpunten bespreken. Daarnaast krijgen de COPs de opdracht om met elkaar per hoofdstuk/kennisveld van vier tot één handboek te komen. Het handboek moet *best practices* bevatten en praktische informatie over de werkwijze van IAN.

Kennismanagementsysteem

Er moeten besluiten genomen worden over een kennismanagementsysteem dat zowel geschikt is voor dossiers als voor minder tastbare kennis zoals *best practices*.

Acties en verantwoordelijken | Kennisoverdracht

Op basis van het voorgaande komen we tot de volgende acties.

#	Acties	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	Inzicht in startformatie van IAN	IAN	Q4 2023
2	Medewerkersbijeenkomst	IAN	Q1 2024
3	Start hosten <i>communities of practice (COP)</i>	IAN	Q1 2024- Q3 2025

7. Ondersteunende software

Ondersteunende software | Achtergrondinformatie

- De vergunninghouders benutten allemaal ondersteunende software in hun organisatie.
- Het is van belang de cruciale systemen te kennen, zodat IAN dit (of een soortgelijk) systeem kan implementeren.
- IAN zou kunnen leren van deze systemen: afhankelijk van welk systeem het beste bij IAN past.

Feitenrelaas | IT Systemen

- Vergunninghouders gebruiken verschillende IT-systemen en applicaties.
- Er is geen systeem wat specifiek gemaakt is om organisaties in de bemiddeling van adoptie te ondersteunen. De vergunninghouders maken allemaal gebruik van een (verschillend) *Customer Relation Management* (CRM) systeem.
- Het CRM systeem wordt door alle vergunninghouders als hét belangrijkste systeem genoemd. Dit systeem beïnvloedt het primaire proces van de bemiddelaar. Vergunninghouders wijzen op het belang van het bundelen van alle benodigde gegevens in één centraal systeem.
- Daarnaast gebruiken de vergunninghouders ook Finance- en HR-systemen en werken een aantal organisaties in de Cloud. Hiernaast staan de drie belangrijke systemen voor de bemiddelaars.

CRM

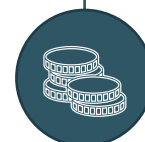
Vergunninghouders gebruiken allemaal een CRM-systeem. Daarin is alle cliënten-communicatie en achtergrondinformatie over AAO's en geadopteerden opgeslagen (de oude dossiers zijn echter enkel beschikbaar op papier). De VH's nemen dit af bij verschillende aanbieders:

- Meiling heeft een zelf ontwikkeld systeem, waarin informatie van AAO's en geadopteerden kan worden gekoppeld.
 - De NAS werkt met Logic-Works.
 - WK werkt met Exact Synergie. Dit systeem werkt goed en heeft (te) veel functionaliteiten.
 - Het is onbekend welk systeem ANW gebruikt.
- Voor de NAS is enthousiast over haar systeem.

Cloud

Alhoewel dit geen direct IT-systeem is, wordt het belang van de Cloud benadrukt om op afstand (thuis of een ander land) AVG-proof te kunnen werken.

Finance- en HR systemen

Elke organisatie benut een vorm van een finance- en HR-systeem.

Advies AEF | Geef het CRM systeem prioriteit

- Op basis van de uitvraag heeft het inrichten van drie ondersteunende systemen urgentie:
 - CRM-systeem
 - Financieel systeem
 - HR/salarisverwerkingssysteem¹
- Om het primaire proces vorm te kunnen geven is het CRM-systeem nodig. Een financieel systeem is van belang voor de secundaire functies van de organisatie.
- Om de transitie te bespoedigen kan IAN de belangrijkste behoeften en eisen voor de verschillende systemen bij de VH's ophalen.
- Op basis van deze input schrijft IAN vervolgens een Programma van Eisen (PvE) en een ICT-strategie.
 - Omdat het CRM-systeem cruciaal is voor het overnemen van dossiers en het primaire proces, zou hier de eerste prioriteit moeten liggen.
- Het is verstandig om te kijken naar de systemen die de vergunninghouders al gebruiken.
- Na het maken van een keuze op de systemen, kan IAN een ICT-implementatieplan opstellen. Hierin zitten ook de praktische keuzes verwerkt: hoe ga je om met de overdracht vanuit verschillende systemen naar één systeem?

Acties en verantwoordelijken | Ondersteunende software

▸ Op basis van voorgaande komen we tot de volgende acties en randvoorwaarden.

#	Acties	Verantwoordelijke	Globaal tijdpad
1	Ophalen beelden en wensen software en IT-beheerorganisatie: opstellen PvE CRM- en financieel systeem	IAN	Q4 2023
2	Opstellen visie op ICT	IAN	Q1 2024
3	Kiezen leverancier CRM-systeem, HR systeem en Financieel systeem	IAN	Q1 2024
4	Opstellen gewenste implementatieplanning (overdragen dossiers vanuit eventuele andere systemen naar IAN)	IAN	Q1 2024
5	Start implementatie CRM, HR en Financieel systeem, fasering per systeem	IAN	Q2 2024

A close-up photograph of a child's hands and face as they draw on a wooden table. The child is holding a red pencil with white polka dots. Several other colored pencils (orange, green, purple, blue) are scattered on the table. The child is wearing a blue and white striped shirt. A green semi-transparent box is overlaid on the right side of the image, containing the text '8. Samenhang, sturing en risico's'.

8. Samenhang, sturing en risico's

Samenhang | Verhouding tot andere onderdelen van de transitie

Wetgeving

Vanuit JenV loopt een traject voor de nieuwe wet over interlandelijke adoptie. Een eerste integrale concept-wettekst zal op zijn vroegst in het voorjaar van 2024 beschikbaar zijn.

Als de nieuwe wet nog niet is bekrachtigd op het moment dat IAN operationeel moet zijn, hoeft dit geen probleem te zijn. IAN kan dan onder de WOBKA de vijfde vergunninghouder worden.

Landeselectie

Van twee landen was tot voor kort nog onduidelijk of de relatie voortgezet zou worden. Het gaat dan om Bulgarije en Portugal. Op 16 maart 2023 werd bekend dat ook met Portugal de relatie voortgezet wordt. Voor Bulgarije is dit nog niet bekend¹.

Bulgarije kan ingevoegd worden in dit plan zodra er zekerheid is over het al dan niet voortzetten van de relatie. De informatie over de omvang van deze dossiers is bekend, en is gering.

Opbouw IAN

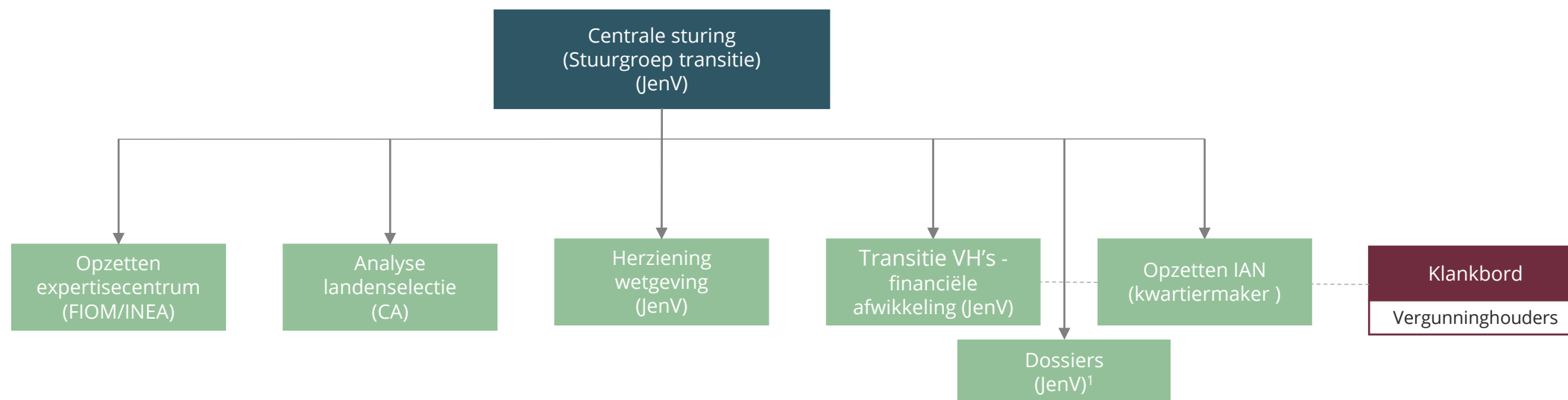
Dit transitieplan is in grote mate afhankelijk van de snelheid waarmee IAN kan opbouwen. IAN is afhankelijk van een aantal ontwikkelingen, zoals de vergunningverlening en accreditatieprocedures.

Indien IAN later operationeel is dan verwacht, heeft dat een impact op de tijdlijnen in het plan. De tijdlijn moet dan herijkt worden: verschillende activiteiten zullen desondanks wel in werking kunnen worden gezet, andere onderdelen zullen naar achteren schuiven in de tijd.

Sturing | Transitie interlandelijke adoptie

Op basis van voorgaande analyse adviseert AEF om een overzichtelijke aansturing voor de transitie in te richten. We stellen onderstaande inrichting voor, waarin elk onderwerp duidelijk belegd is. De context van het vraagstuk vraagt om centrale aansturing, gemeenschappelijke overlegmomenten en stevige onderlinge samenwerking.

De centrale sturing vanuit JenV, met een in te richten stuurgroep, dient te zorgen voor integraliteit tussen deze onderwerpen. De direct verantwoordelijke is een MT-lid van de directie Familie. Deze kan (een) projectleider(s) aanstellen als de opgave daarom vraagt. Partijen hebben behoefte aan (wederkerige) communicatie. Dit heeft JenV en IAN geregeld met het aantrekken van extra capaciteit hiervoor.

¹ Dit is onderdeel van de transitie VH's, maar we raden aan door de complexiteit en samenhang met andere onderwerpen, dit als aparte lijn op te nemen.

² De vergunninghouders worden ook op andere lijnen betrokken. Hier zijn separate afspraken over gemaakt.

Risico's | Belangrijkste risico's in de transitie

Hieronder benoemen we de grootste risico's in de transitie. Uiteraard bestaan er meer risico's. Deze zouden in een volgende fase nader geïdentificeerd moeten worden.

- **Onderlinge afhankelijkheden**

Alle onderdelen van de transitie zijn aan elkaar verbonden. Specifiek hangt de voortgang veelal af van de oprichting van IAN. En binnen de oprichting hangt de voortgang op verschillende onderdelen weer af van andere onderdelen, waarvan de acties bij verschillende partijen liggen. Het risico is daarom zeer groot dat, indien op één van deze acties vertraging zit, de tijdlijn doorschuift in de tijd. Het is dus van belang dat alle betrokkenen zich committeren aan het behalen van de tijdlijn zoals beschreven in dit transitieplan. Het verdient ook aanbeveling om één tijdlijn te maken voor alle processen, inclusief afbouw, transitie en opbouw.

- **Draagvlak**

De transitie is een complex proces, en vraagt veel van alle betrokkenen. Tegelijkertijd bestaan er nog onduidelijkheden over de precieze uitkomsten en resultaten van de transitie. Dit maakt dat het draagvlak (verder) onder druk kan komen te staan. Het is daarom noodzakelijk om duidelijk de uitkomsten van de transitie te schetsen,

de contouren van de nieuwe organisatie te delen en ontwikkelingen rondom de nieuwe organisatie regelmatig te communiceren met alle betrokkenen.

- **Samenhang tussen transitieonderdelen**

De transitie binnen het adoptielandschap is breder dan alleen de beweging van vier bemiddelaars naar één centrale bemiddelingsorganisatie. Ook op het gebied van wetgeving, landencontacten, expertisebundeling en dossiers worden grote veranderingen doorgevoerd. Het risico is dat deze ontwikkelingen onvoldoende op elkaar aansluiten. In de governance moet daarom actief aandacht zijn voor de integraliteit van onderwerpen. Dit vraagt om centrale aansturing, gemeenschappelijke overlegmomenten en stevige onderlinge samenwerking.

- **Samenwerking landen van herkomst**

Zonder landen van herkomst is bemiddeling, en interlandelijke adoptie, niet mogelijk. Het is daarom van belang goede afspraken met deze landen te maken, hen op een passende manier te informeren en de contacten warm te houden.

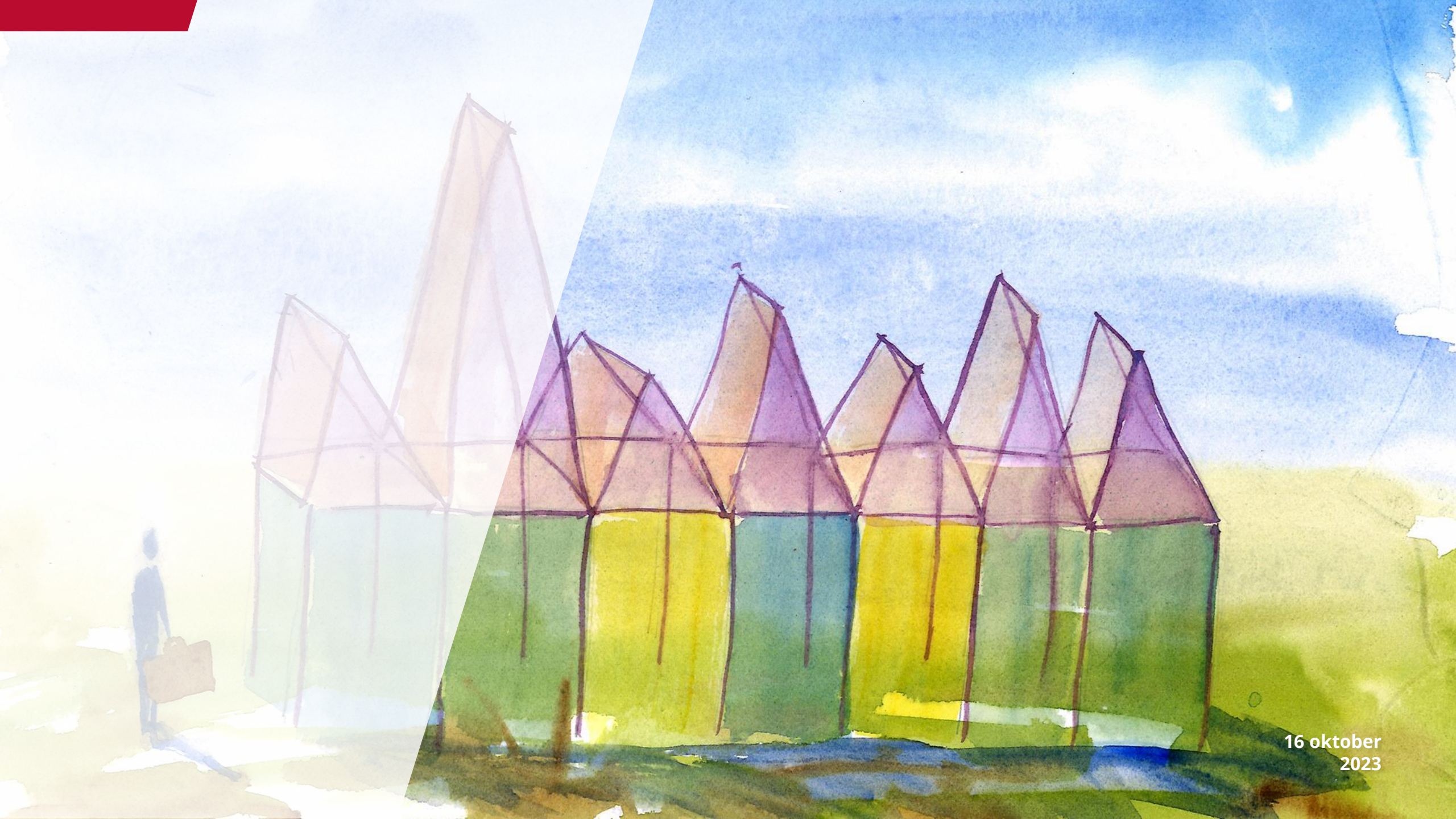
Bijlage: Globaal tijdspad

Globaal tijdspad (1/2)

[illegible]

Globaal tijdspad (2/2)

		2023		2024				2025			
Taak	Wie	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Afgesloten dossiers											
Proces in gang zetten overgang dossiers interlandelijke adoptie.	JenV										
Juridische check op mogelijkheid dossiers overdragen	JenV										
Juridische check op type dossiers vh's	JenV/VH										
Uitzoekpunten met Nationaal Archief uitwerken	JenV										
Principebesluit nemen overdracht dossiers	JenV										
Uitwerken praktische overgang	JenV en VH's										
Overdracht IT											
Ophalen beelden en wensen software en IT-beheerorganisatie: opstellen PvE CRM- en financieel systeem	IAN										
Opstellen visie op ICT	IAN										
Kiezen leverancier CRM-systeem, HR systeem en Financieel systeem	IAN										
Opstellen gewenste implementatieplanning (overdragen dossiers vanuit eventuele andere systemen naar IAN)	IAN										
Start implementatie CRM, HR en Financieel systeem, fasering per systeem	IAN										
Kennisoverdracht											
Inzicht in startformatie – Duidelijkheid voor betrokkenen	IAN										
Medewerkersbijeenkomst	IAN										
Start hosten <i>communities of practice</i>	IAN										

16 oktober
2023